

W/191/ZG/21

Warszawa, 11 sierpnia 2021

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów RP,
Minister Cyfryzacji
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

Polskie Towarzystwo Informatyczne w porozumieniu z Polskim Komitetem Normalizacyjnym zwraca się z uprzejmą prośbą o podjęcie działań zmierzających do skutecznego wykorzystania normalizacji w szeroko rozumianej informatyzacji państwa, zwłaszcza w realizacji programów Nowego Polskiego Ładu.

Zasadniczym elementem rozwoju społeczeństwa informacyjnego, cyfryzacji procesów administracyjnych oraz biznesowych jest rozwój norm i standardów w zakresie teleinformatyki, telekomunikacji oraz bezpieczeństwa. W tym zakresie wiodące są następujące jednostki normalizacyjne:

- Europejski Instytut Standardów Telekomunikacyjnych (ETSI)
- Europejski Komitet Standaryzacyjny (CEN)
- Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (ISO).

Wszystkie te organizacje tworzą standardy, które następnie są opiniowane i przyjmowane odpowiednio jako normy europejskie oraz normy krajowe. W procesie opiniowania, głosowania oraz uznawania jako norma krajowa uczestniczy Polski Komitet Normalizacyjny.

W 1994 roku, w trakcie procesu dostosowawczego do prawodawstwa Unii Europejskiej, wprowadzono w Polsce system normalizacji społecznej (dobrowolnej), stosowany w krajach UE i EFTA. Zgodnie z zasadami tego systemu **Polski Komitet Normalizacyjny nie jest już organem administracji rządowej i nie wykonuje oraz nie finansuje zadań normalizacyjnych w zastępstwie poszczególnych resortów, a jedynie organizuje i nadzoruje przebieg prac normali-**

zacyjnych pod kątem zgodności zarówno z Przepisami Wewnętrznymi PKN, jak i z europejskimi. Budżet PKN jest przyznawany właśnie na tę działalność oraz w niewielkiej kwocie na wprowadzanie Norm Europejskich w języku polskim.

Wszystkie zainteresowane normalizacją podmioty uczestniczą w pracach normalizacyjnych i ponoszą koszty tej działalności. Organy administracji rządowej, realizujące politykę państwa w zakresie normalizacji, uczestniczą w procesie normalizacyjnym na równych prawach z innymi podmiotami gospodarczymi.

Decentralizacja zadań normalizacyjnych jest korzystna dla poszczególnych resortów, które uczestnicząc w tym procesie, mogą przeznaczać środki finansowe na zagadnienia, które są ważne dla polityki gospodarczej kraju i spójne z prawodawstwem polskim i europejskim. Trzeba podkreślić, że opracowywanie polskich wersji Norm Europejskich i Norm Międzynarodowych nie jest najważniejszym etapem w procesie normalizacyjnym. Normy są wynikiem uzgodnień zainteresowanych stron ze wszystkich krajów członkowskich.

Na styku usług biznesowych i administracji publicznej bardzo ważne miejsce stanowią normy z zakresu usług zaufania i identyfikacji elektronicznej. Normy te, z jednej strony są powoływane jako referencyjne w rozporządzeniach europejskich tj. eIDAS czy RODO, z drugiej strony są bezpośrednio wskazywane w Krajowych Ramach Interoperacyjności i przepisach wykonawczych dotyczących informatyzacji w zakresie podmiotów publicznych jak i podmiotów gospodarczych. Prymat w zakresie usług zaufania mają normy ETSI, które są szeroko stosowane w Unii Europejskiej, a zapowiedziana nowelizacja rozporządzenia eIDAS będzie skutkowała powstaniem szeregu nowych norm, adresujących wymagania nowej regulacji.

W pracach ETSI uczestniczą eksperci z większości krajów Unii Europejskiej, a także spoza Europy. Również wiele instytucji nadzorujących w krajach członkowskich funkcjonowanie usług zaufania jest uczestnikami prac normalizacyjnych.

W pracach komitetu ETSI zajmującego się normalizacją usług zaufania uczestniczą także eksperci polscy pochodzący z sektora prywatnych firm, jednakże ich uczestnictwo jest ograniczone do możliwości finansowania wyjazdów i prac normalizacyjnych bezpośrednio przez ten sektor. **Brak odpowiedniego finansowania przekłada się na zakres możliwego uczestnictwa w procesach normalizacyjnych.**

Brak udziału odpowiedniej liczby polskich ekspertów w pracach normalizacyjnych oznacza pasywne przyjmowanie rozwiązań, zaproponowanych przez innych. Tylko aktywny udział w procesie tworzenia tych norm gwarantuje zabezpieczenie interesów ważnych z punktu widzenia administracji państwowej.

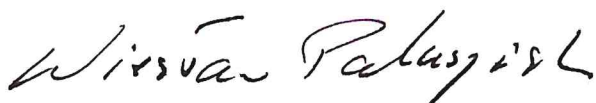
Także środki na wprowadzanie Norm Europejskich i Międzynarodowych w języku polskim nie powinny być kierowane do PKN, ale do poszczególnych resortów, które potrafią właściwie ocenić potrzebę tłumaczenia poszczególnych norm (np. działania Ministerstwa Gospodarki przy opracowaniu polskiej wersji normy dotyczącej społecznej odpowiedzialności). PKN powinien dysponować tylko środkami na tłumaczenie norm dotyczących tematów horyzontal-

nych, np. terminologicznych. Poszczególne resorty nie muszą wykonywać swoich zadań bezpośrednio, ale mogą powierzyć realizację tych zadań podległym sobie jednostkom. Z dostępnych w PKN informacji (poza Ministerstwem Obrony Narodowej, które dysponuje własną służbą normalizacyjną) zaledwie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej finansują pośrednio prace normalizacyjne. Działania Ministerstwa Pracy i Ministerstwa Kultury w zakresie normalizacji są wyrazem właściwego zrozumienia roli organów administracji rządowej w systemie normalizacji dobrowolnej i ze strony PKN są oceniane jako wzorcowe.

Podobna sytuacja powinna mieć miejsce w KPRM zarządzającym działem Informatyzacja. W budżecie na kolejny rok powinna zostać uwzględniona kwota środków przeznaczonych na finansowanie udziału polskich ekspertów w pracach normalizacyjnych oraz na tłumaczenia i wydawanie norm obowiązujących w tym obszarze.

Liczymy, że w ramach konstruowania budżetu na 2022 rok uda się rozwiązać ten problem.

Z poważaniem

Wiesław Paluszyński

Prezes

Polskiego Towarzystwa Informatycznego

Tomasz Schweitzer

Prezes

Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Do wiadomości:

- Janusz Cieszyński, Sekretarz Stanu w KPRM, Pełnomocnik Rządu ds. cyberbezpieczeństwa
- Józef Orzeł – Przewodniczący Rady ds. Cyfryzacji